

Implementácia etických princípov a Etického kódexu SAV

(„SAV 2021: Akčný plán Predsedníctva Slovenskej akadémie vied“, bod 4.8)

Pri implementácii vychádzame z idey Európskeho kódexu etiky a integrity výskumu (ALLEA) o potrebe ovplyvňovať výskumné prostredie tým, že sa bude prehľbovať informovanosť a zabezpečovať, aby vo výskume prevládla kultúra vedeckej morálnej zásadovosti (integrity).

Etická komisia SAV (ďalej len „komisia“) bude aktívnejšie komunikovať s pracovníkmi SAV. Bude zverejňovať informácie s obsahom podľa nižšie uvedených bodov, a to oslovovaním prostredníctvom distribučných skupinových adries a využívaním internetového sídla SAV (napr. správ SAV). Vytvorí sa online formulár na podávanie žiadostí.

Komisia bude poskytovať konzultácie k Etickému kódexu SAV a k dokumentom európskych vedeckých organizácií (napr. ALLEA, ENRIO). Bude publikovať výkladové pravidlá k Etickému kódexu SAV, generalizácie ku konkrétnym prešetreným prípadom v EK SAV, rovnako ako všeobecne platné odporúčenia k etickým otázkam.

Bude v spolupráci s orgánmi a organizáciami SAV poskytovať školenia k etickým problémom, ktoré sú uvedené v Etickom kódexe SAV (napr. predátorský fenomén v publikovaní, konšpiračné médiá, novinárska etika), ako aj k novo sa objavujúcim javom.

Bude v spolupráci s orgánmi a organizáciami SAV poskytovať tréningy správnej vedeckej praxe (pre doktorandov, vedeckých pracovníkov SAV), využije pri tom existujúce know-how a zabezpečí jeho reprodukciu.

Komisia bude spolu s Odborom vedy a výskumu Úradu SAV konkretizovať opatrenia, prekrývajúce sa s jej kompetenciami, pri zavádzaní Stratégie prístupu k ľudským zdrojom vo výskume (The Human Resources Strategy for Researchers – HRS4R).

Bude zabezpečovať teoretické prednášky o aktuálnych etických problémoch a všeobecne o vzťahu etiky a vedy, využije pri tom potenciál vedeckých pracovníkov SAV, eventuálne pozve externých expertov (napr. fenomén post-pravdy, teórie sprisahania, post-humanizmus, bioetika).

Bude sledovať aktuálne dianie v problematike etiky vedy (teoretické texty a publikácie, napr. „Avis du Comets“ – CNRS).

Komisia bude spolupracovať s ostatnými komisiami pri identifikovaní a riešení otázok s etickým aspektom, ktoré patria do ich kompetencie.

Zváži sa zavedenie pozície mediátora pri riešení sporov do života Akadémie.

Zváži sa užitočnosť zisťovania pracovnej klímy v organizáciách SAV.

Etické zásady sa dostanú do popredia aj ich dôkladným aplikovaním Predsedníctvom SAV a v Predsedníctve SAV (napr. zloženie atestačných komisií, schvaľovanie cien, korektnosť výročných správ organizácií).

Jednotlivé úlohy sa budú realizovať sledujúc aktuálne možnosti, potreby a záujem.